

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2024-5-013
Karar Sayısı : 24-23/544-227
Karar Tarihi : 21.05.2024

(Devralma)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Hasan Hüseyin ÜNLÜ,
Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Ezgi EREN, Oğuzhan ÇUKUR, Muhammed Mustafa AÇIKEL

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - A.T.Ü Turizm İşletmeciliği AŞ
Büyükdere Cad. Bengün Han. No:107/8 Şişli/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Fraport TAV Antalya Terminal İşletmeciliği AŞ ve Fraport TAV Antalya Yatırım Yapım ve İşletme AŞ tarafından 28.02.2024 tarihinde gerçekleştirilen ihale doğrultusunda Antalya Havalimanı bünyesinde bulunan gümrüksüz satış alanının işletilmesi haklarının on yıllık imtiyaz sözleşmesi yoluyla A.T.Ü. Turizm İşletmeciliği AŞ'ye devri işlemi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 30.04.2024 tarihli ve 52371 sayılı yazı ile giren ve eksiklikleri 20.05.2024 tarihli ve 52039 sayılı yazı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 20.05.2024 tarih ve 2024-5-013/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Başvuruda; Fraport TAV Antalya Terminal İşletmeciliği AŞ (FRAPORT TAV TERMİNAL) ve Fraport TAV Antalya Yatırım Yapım ve İşletme AŞ (FRAPORT TAV YATIRIM) tarafından 28.02.2024 tarihinde gerçekleştirilen ihale doğrultusunda Antalya Havalimanı bünyesinde bulunan gümrüksüz satış alanının işletilmesi haklarının on yıllık imtiyaz sözleşmesi yoluyla A.T.Ü. Turizm İşletmeciliği AŞ'ye (ATÜ TURİZM) devri işlemine¹ 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) ve 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (2010/4 sayılı Tebliğ) kapsamında izin verilmesi talep edilmektedir.
- (5) 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde birleşme ve devralma sayılan hallerden biri olarak, *"kontrolde kalıcı değişiklik meydana getirecek şekilde bir veya daha fazla teşebbüsün tamamının ya da bir kısmının doğrudan veya dolaylı kontrolünün, hisse ya da mal varlığının satın alınmasıyla, sözleşmeyle veya diğer bir yolla bir ya da daha fazla teşebbüs veya hâlihazırda en az bir teşebbüsü kontrol eden bir veya daha fazla kişi tarafından devralınması"* hali sayılmıştır. Anılan Tebliğ'in 5. maddesinin ikinci fıkrası ise *"Bu Tebliğ bakımından kontrol, ayrı ayrı ya da birlikte, fiilen ya da hukuken bir teşebbüs üzerinde belirleyici etki uygulama olanağını sağlayan haklar, sözleşmeler veya başka"*

¹ Söz konusu işlemten daha önce, Antalya Havalimanı'nın işletilmesine yönelik olarak Fraport AG Frankfurt Airport Services Worldwide (FRAPORT AG) ile TAV Havalimanları Holding AŞ (TAV HOLDİNG) tarafından ortak girişim kurulması işlemine 4054 sayılı Kanun ve 2010/4 sayılı Tebliğ çerçevesinde izin verilmesi talebi Kuruma 07.12.2021 tarihinde intikal etmiş ve Kurulun 10.12.2021 tarih ve 21-60/854-419 sayılı kararıyla işleme izin verilmiştir.

araçlarla meydana getirilebilir. Bu araçlar özellikle bir teşebbüsün malvarlığının tamamı ya da bir kısmı üzerinde mülkiyet veya işletilmeye müsait bir kullanma hakkı, bir teşebbüsün organlarının oluşumunda ya da kararları üzerinde belirleyici etki sağlayan haklar veya sözleşmelerdir.” hükmünü haizdir.

- (6) Bildirim konusu işlem doğrultusunda Antalya Havalimanı bünyesinde bulunan gümrüksüz satış alanının işletilmesi hakları FRAPORT TAV YATIRIM ve FRAPORT TAV TERMİNAL'den ATÜ TURİZM'e geçecektir. Kurul kararlarında kendisine ciro atfedilebilir malvarlığının devri, işletme hakkının devri ve kira sözleşmelerinin² de devralma işlemi kabul edilerek inceleme yapıldığı görülmektedir. Bildirim konusu işlem bakımından da devir işleminin gerçekleşmesiyle birlikte ATÜ TURİZM, Antalya Havalimanı'nda bulunan gümrüksüz satış alanlarını işletecek ve belirli bir ciro elde edecektir. Bu kapsamda söz konusu işlemin, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde bir devralma işlemi olduğu sonucuna varılmıştır. İşlem taraflarının ciro bilgileri dikkate alındığında 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen ciro eşiklerinin aşıldığı ve işlemin Kurul iznine tabi bir işlem olduğu görülmektedir.
- (7) Havalimanı işletmeciliği pazarı, her biri birer ilgili ürün pazarı olarak kabul edilebilecek çeşitli alt pazarlardan meydana gelmektedir:
- i. Havalimanı altyapı hizmetleri pazarı (pistlerin yapımı ve bakımı, terminallerin ısıtılması, havalandırma vb.),
 - ii. Havalimanı yer hizmetleri pazarı (bagajların taşınması, yakıt ikmali, uçakların bakımı vb.),
 - iii. Havalimanına ilişkin diğer ticari hizmetler pazarı (terminal bünyesindeki mağazalar, oteller, kafeteryalar, otoparklar vb.).
- (8) Yukarıda yer verilen havalimanı işletmeciliği hizmetlerinin tamamının, bir bütün olarak tek bir teşebbüs tarafından verilmesi söz konusu olabileceği gibi hizmetlerin parçalara ayrılması ve farklı teşebbüsler tarafından da verilmesi mümkündür. Havalimanına ilişkin diğer ticari hizmetler kapsamında olduğu değerlendirilen “gümrüksüz satış alanı işletmeciliği hizmeti”nin verildiği gümrüksüz satış alanlarının çalışma koşulları ve diğer hususlar, 4458 sayılı Gümrük Kanunu, Gümrüksüz Satış Mağazaları Yönetmeliği (GSM Yönetmeliği) ve diğer gümrük mevzuatında ayrıntılı olarak belirlenmiştir. GSM Yönetmeliğinin 5. maddesi, gümrüksüz satış mağazası açılmak istenilen herhangi bir noktada mağaza işletmeciliğinin tek bir işletmeci tarafından yapılmasını öngörmektedir. Bu kapsamda bir gümrüksüz satış alanının işletmesi hakkını alan işletmeci, ilgili alandaki satış hakkını münhasıran elinde bulundurmaktadır. Bu doğrultuda, ATÜ TURİZM dosya konusu işlem neticesinde Antalya Havalimanı'nda bulunan gümrüksüz satış alanının işletme hakkını münhasıran elde etmiş olacaktır.
- (9) Ayrıca benzer konulu geçmiş tarihli Kurul kararlarında da tespit edildiği üzere³ mevcut dosyanın konusunu oluşturan gümrüksüz alanın bulunduğu Antalya Havalimanı'nın coğrafi konumu ve diğer havalimanlarından ayrıştığı noktalar, aynı zamanda gümrüksüz satış alanının tüketicisini de oluşturan yolcuların tercihleri göz önünde bulundurulduğunda Isparta-Süleyman Demirel Havalimanı, Muğla-Dalaman Havalimanı, Milas-Bodrum Havalimanı ile Alanya-Gazipaşa Havalimanı'nın Antalya Havalimanı'na ikame olamayacağı ve bu kapsamda “Antalya Havalimanı”nın coğrafi

² 12.05.2023 tarih ve 23-22/426-142 sayılı, 08.08.2014 tarih ve 14-17/321-139 sayılı, 10.09.2012 tarih ve 12-43/1323-436 sayılı, 23.05.2012 tarih ve 12-27/801-228 sayılı, 17.11.2011 tarih ve 11-57/1465-522 sayılı, 15.05.2013 tarih ve 13-28/390-177 sayılı Kurul kararları.

³ Örn. 10.12.2021 tarihli ve 21-60/854-419 sayılı Kurul kararı.

pazar tanımında esas alınabileceği değerlendirilmiştir. Bununla birlikte İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un (İlgili Pazar Kılavuzu) 20. paragrafında yer verilen *"...inceleme konusu işlem, gerek ürün gerekse de coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor ya da alternatif tüm tanımlar açısından rekabeti bozucu bir etki söz konusu oluyorsa pazar tanımı yapılmayabilir."* düzenlemesinden hareketle, mevcut dosya kapsamında, net bir ilgili ürün pazarı ve coğrafi pazar tanımı yapılmasına gerek olmadığı sonucuna varılmıştır.

- (10) Devralan konumundaki ATÜ TURİZM TAV HOLDİNG ve Unifree Duty Free İşletmeciliği AŞ (UNIFREE) tarafından ortak girişim olarak kurulmuş olup İstanbul'da faaliyetlerine başlamıştır. Teşebbüs, Türkiye'de İstanbul, Ankara-Esenboğa, İzmir-Adnan Menderes, Alanya-Gazipaşa, Muğla-Dalaman ve Milas-Bodrum havalimanlarında; Gürcistan'da Tiflis, Batum ve Kutaisi havalimanlarında, Kuzey Makedonya'da Üsküp ve Ohri havalimanlarında, Tunus'ta Enfidha, Monastir, Kartaca, Cerciba, Sfax, Tuzer ve Tabarka havalimanlarında, Letonya'da Riga Havalimanı'nda ve Umman Salalah Havalimanı'nda gümrüksüz satış hizmeti vermektedir. Ayrıca Galataport İstanbul Kruvaziyer Limanı'nda da gümrüksüz satış mağazası bulunmaktadır. Özetle teşebbüs, Türkiye'de ve dünya çapında seyahat perakendesi sektöründe gümrüksüz satış operatörü olarak faaliyet göstermektedir. Bu kapsamda, teşebbüsün, Antalya Havalimanı'nda herhangi bir faaliyetinin bulunmadığı, işlemin gerçekleşmesiyle birlikte söz konusu havalimanındaki gümrüksüz alanları işletmeye başlayacağı anlaşılmaktadır. Bunun yanı sıra, ATÜ TURİZM'in hissedarları olan UNIFREE ve TAV HOLDİNG'in de ilgili havalimanında, yatay veya dikey anlamda bir örtüşmeye neden olabilecek herhangi bir faaliyetinin bulunmadığı görülmektedir. Bu bilgiler çerçevesinde tarafların faaliyet alanları dikkate alındığında, işlem tarafları arasında Antalya havalimanı özelinde herhangi bir yatay veya dikey örtüşmenin söz konusu olmadığı değerlendirilmektedir.
- (11) Dosya özelinde yapılan değerlendirmeler çerçevesinde, bildirim konusu işlem neticesinde başta bir hâkim durum yaratılması veya mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi olmak üzere ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunun doğmayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

H.SONUÇ

- (12) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.